

YLÄSÄLI

2016 **3** Tervehdys Tukholman Suomalaiselta Adventtiseurakunnalta

NOUSE JA SYÖ. MUUTEN MATKA KÄYSINULLE LIIAN RASKAAKSI.

YLÄSALI 2016 - 3

Tukholman Suomalaisen
Adventtiseurakunnan
uutis- ja yhteyslehti

Osoite:

YLÄSALI-lehti
Olof Palmes
gata 25, 1 tr
111 22 Stockholm

Pankkiyhteys:

Stockholms finska
adventförsamling
Plusgiro
19 46 61-5

Tiedonantoihin:
YLÄSALI-lehti

Maksut ulkomailta:

IBAN:

SE8295000099602601946615

BIC:

NDEASESS

Toimituskunta

Ari Laitinen
08-756 80 48
Vieno Piironen
0171-534 02
Riikka Jääskeläinen
riikkajaa@hotmail.com
Sinikka Mäkiwierikko
falcoprofil@bredband.net
Aram Mäkiwierikko
falcoprofil@bredband.net

Taitto

Sinikka Mäkiwierikko

Kansikuva:

Hanna Kotamäki

Teksti:

1 Kun. 19:7

Sähköposti

falcoprofil@bredband.net

Kotisivu:

www.ylasali.se

Historian vai tulevaisuuden siipien havinaa?

**Paavi Franciskus vieraillee Ruotsissa
31/10 - 1/11 2016. Vierailun järjestää
Vatikaani ja Luterilainen maailmanliitto.**

Isännyydestä vastaa Ruotsin kirkko yhteistyössä maan katolisen kirkon (100 000 jäs.) ja Ruotsin kristillisen neuvoston (26 jäsenkirkkoa, 2 tarkkailujäsentä, joista adventtikirkko yksi) kanssa. Mukana on myös Vatikaanin ekumenia-vastaava, kardinaali **Kurt Koch**, Luterilaisen maailmanliiton pääsihteeri **Martin Junge** ja puheenjohtaja **Munib Younan**, katolisen kirkon piispa **Anders Arborelius** ja Ruotsin luterilaisen kirkon arkkipiispa **Antje Jackelén**. Vierailunsa alkajaisiksi paavi tapaa pääministeri **Stefan Löfvenin** sekä kuningas **Kaarle XVI Kustaan** perheineen. Paavin asema Vatikaanin päämiehenä tekee tästä valtiovierailun, vaikka valtio ei ole kutsuja.

Uskonpuhdistuksen merkkivuoden (500 v ensi vuonna) kunniaksi tapahtuvan vierailun yhteydessä paavi osallistuu Luterilaisen maailmanliiton 70-vuotisjuhlaan järjestön syntysijoilla (Lund, 1947). Tätä pidetään ”voimakkaana kannanottona dialogin puolesta” (SVT 26/1 2016). Vielä 1928 paavi **Pius XI** tuomitsi koko ekumeenisen liikkeen. Nyt dialogia on käyty 50 vuotta. Aika näyttää, onko paavin ”historiallinen” vierailu protestanttiseen maahan dialogia vai lume-ekumeniaa vain katolisten intressien edistämiseksi. Malmön katolisen seurakunnan kirkkoherra **Janusz Niziolek** näkee asian näin: – He [ruotsalaiset] ehkä luulevat, että katolilaisia kiinnostaa asian ekumeeninen yhteys. Unohtakaa se. Kyse on siitä, että saadaan osallistua paavin kanssa messuun. – SM

Luterilainen maailmanliitto: n. 70 miljoonaa jäsentä
Roomalaiskatolinen kirkko: n. 1,25 miljardia jäsentä

*Franciskus astui
virkaansa 2013.*

Ekumeeninen jumalanpalvelus Lundin tuomiokirkosta televisioidaan suorana lähetyksenä 31/10 klo 14.30. Malmö Arenan tapahtuman 10 000 lippua (á 100 kr) myytiin tunnissa loppuun. Malmön 19 000-paikkaisella Swedbank Stadionilla 1/11 pidettävään messuun liput ovat ilmaisia, mutta henkilöllisyys tarkistetaan.

Lähteet: SVT 25/1 2016; Sydsvenskan 3/8, 2/9, 7/9, 12/9, 26/9 2016; www.katolskakyrkan.se/påvens-besök; Wikipedia/ekumenia

Mitä juhliitaan?

Ensi kertaa katoliset ja protestantit juhlivat uskonpuhdistusta yhdessä. Mitä kukin juhlii? Kun **Luther** julkaisi teesinsä 1517, tuli ero. Onko Martti pyörtänyt puheensa (yksin Raamattu uskon ohjeena)? Vai onko katolisuus muuttunut ja ”avoin haava” (SVT 25/1 2016) siten parantunut? Ainakin Puolassa kirkon linja on päinvastoin kiristynyt etäännyttäen maan lainsäädäntöä EU:n perusarvoista (HS 27.9.2016). Kirkon ja valtion raja hämärtyy.

”Se Sana seisoi vahvana...”?

V:n 1733 Luther-Raamattu.

Onko sekularismi saamassa ”kuolinhaavan”?

– Olemme aliarvioineet uskonnon merkityksen niin maahanmuuttajien kohdalla kuin omassa keskuudessamme, tunnustaa Saksan sisäministeri **Thomas de Maizière** ja kehottaa kansalaisia parempaan oman ja muiden uskon ja perinteiden tunteemukseen (Die Welt 20/9 2016). Ranskassa **Nicolas Sarkozy** ei ehdota ranskalaisille ”muiden” tunteemusta, mutta vaatii ”muilta” täydellistä mukautumista jopa niin, että ollakseen ranskalaisia maahanmuuttajien on pidettävä gallialaisia esi-isinään.

– ”Rakastan Ranskaa, tunnen Ranskan historian, pidän itseäni ranskalaisena!” Näin sinun on sanottava! Sarkozy ohjeistaa (SVT 20/9 2016). Koskeeko assimilaatiovaatimus myös uskontoa? Jääkö sekulaari idea kirkon ja valtion erosta kansallisten identiteettitaistojen jalkoihin? – SM

KUVA: SINIKKA MÄKVERIKKO

Vain eksyneen löydettävissä

Olin kesällä kotikaupunkini kirjastossa *Kerrontaviesti*-tapahtumassa. Kolme kirjailijaa, yksi diakonissa ja yksi pian kirkkoherraksi vihittävä, kertoivat, mitä ajatuksia ruotsalaisen Nobel-runoilijan, **Tomas Tranströmerin**, runo ”Metsäaukio” oli herättänyt heissä. Esiintyjät pääsivät tuskin runon alkuun, kun jo se antoi heille hyvin paljon kertomista. 200-päinen yleisö kuunteli silmät kyynelissä.

Siellä, keskellä metsää, on odottamaton metsäaukio, jonka voi löytää vain se, ken on kulkenut ekyksiin. Kun tulin kotiin, sanat alkoivat muistuttaa eräästä elämäni vaiheesta, jonka olin jo unohtanut. Joku on sanonut, että ihmiselämä on kuin suuri metsä, jossa jokainen kokee monia eri elämyksiä. Joskus tuossa metsässä voi ekyä. Eräässä vaiheessa minä huomasin kulkeneeni ekyksiin. Mikä nyt eteen?

Tiesin, että Jumalaa pelkäävät vanhempani koko ajan rukoilivat puolestani, mutta se ei liikuttanut minua tippaakaan. Minä kun halusin *elää* – lujaa ja kovaa. Mutta nyt olin joutunut harhaan. Silloin löytyi keskeltä elämäni metsää odottamaton metsäaukio äidin ja isän lahjoittaman Raamatun muodossa. Kun avasin sen, mitä saikaan lukea! ”Juuri sitä mikä on kadonnut, Jumalan Poika on tullut etsimään ja pelastamaan” (Luuk. 19:10). Näitä sanoja tarvitsin juuri silloin. Jeesus löysi eksyneen ja pelasti.

Jumala, ihmiselämän Suuri Metsänhoitaja, sijoittaa metsämme keskelle odottamattomia metsäaukioita, niin että eksyneet voivat löytää ulospääsyn. Olen iloinen ja onnellinen, että Suuri Metsänhoitaja on omaan Sanaan kirjoittanut: ”Joka aamu Herran armo on uusi, suuri on hänen uskollisuutensa. Hyvä on hiljaisuudessa toivoa apua Herralta” (Val.v. 3: 23, 26). En tiedä, mitä runoilija Tranströmer itse koki säkeitä kirjoittaessaan, mutta kiitän niistä Herraa. Sanat muistuttivat kokemuksesta, joka oli päässyt unohtumaan. – *Eeva-Liisa Vihermä*

Toivon Sinulle Suuren Metsänhoitajan siunausta, ohjausta ja apua elämän metsässä kulkiessasi. Saakoon hän auttaa sinua löytämään juuri sen metsäaukion, joka ohjaa eteenpäin!

KUVA: JOEL NIININEN

Nicolaes Roosendal: Laupias samarialainen (1665). Frans Hals -museo, Haarlem, Hollanti.

”Mene ja tee sinäkin samoin”

Olin toisella viikolla syyskuuta Haarlemissa, Amsterdamista 15 minuutin junamatkan päässä olevassa, noin 150.000 asukkaan viehättävässä kaupungissa. Aikanaan Haarlemilla on ollut poliittisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti tärkeä rooli Alankomaiden historiassa.

Maissa, jotka toisen maailmansodan aikana joutuivat saksalaisten miehittämiksi, törmää todennäköisesti jonkin kaupungin tai kadun varrella miehityksestä muistuttaviin muistomerkkeihin, useimmiten juutalaisten kohtalosta kertoviin paaseihin.

Erään tällaisen äärellä seisoin pitkään Haarlemissa. Katselin kiveen hakattuja

uhrien nimiä. Luetteloissa oli vanhuk-
sia, miehuusvuosissaan olevia, nuoria ja
aivan lapsia. Oli yksinäisiä ja kokonai-
sia perheitä. Ensimmäisen nimipalstan
viimeisenä oli **Julius Chaimin** perhe;
isä 50 vuotta, äiti Esther 45, tyttäret Re-
nate 14, Elfride 12 ja Brigitte 8 vuotta.
Koko perhe tuhottiin tuhansien joukossa
Auschwitzissa.

Tällaista kuolemaa ei toivo kenelle-
kään, mutta erityisesti ihmettelee, min-
käläinen ihminen vie nuoria ja lapsia
tuhottavaksi. Mieleen tuli Betlehemin
lastensurma, jota kuvaavaa maalausta
katselin kaupungissa olevassa **Frans
Hals** -museossa.

KUVAT: JOEL NIININEN

Chaim, Julius - 21-03-1892 / 01-02-1943 (Auschwitz)
 Chaim-Tannenhaus, Esther - 14-05-1897 / 01-02-1943 (Auschwitz)
 Chaim, Renate - 16-02-1928 / 01-02-1943 (Auschwitz)
 Chaim, Elfride - 17-02-1930 / 02-01-1943 (Auschwitz)
 Chaim, Brigitte - 19-01-1935 / 01-02-1943 (Auschwitz)

Yllä: Juutalaisten muistomerkki. Harlem, Hollanti. Vas.: Ensimmäisen paltan viimeiset nimet. Yhteensä 121 vuotta elämää hukkaan ”paremman maailman” luomiseksi. Kuinka monta ”paremman” yritystä vielä? Mihin hintaan?

Museossa oli myös päinvastainen kuva, **Nicolaes Roosendalin** maalaus *Laupias samarialainen* (1665). Luin uudestaan Jeesuksen esittämän kertomuksen Luukkaan evankeliumin 10. luvusta. Huomioni kiinnittyi tietoista harkintaa sisältäviin ilmaisiin. Pappi ja leeviläinen molemmat ”väistivät”, alkutekstin mukaan ”menivät toista laitaa ohi”. He siirtyivät harkitusti tien toiselle reunalle. Toinen ilmaisu, joka myös edellyttää tietoista päätöstä, nyt askeleen ottamista avuntarvisijan suuntaan, sisältyy Jeesuksen neuvon keskustelun käynnistämiseksi lainopettajalle. Jeesus viittaa avun antajaan, samarialaiseen, ja neuvoo lain-

opettajaa: ”Mene ja tee sinäkin samoin.”
 Haarlemissa sodan aikana **Casper ten Boomin** perhe toimi laupiaan samarialaisen tavoin kätkiessään juutalaisia ja muita natsien etsimiä ihmisiä. Ilman heitä muistomerkkinä nimiluettelo olisi paljon laajempi.
 Perheen ansiosta arvioidaan noin 800 ihmisen selviytyneen hengissä. Toiminnan paljastuttua perhe itse joutui vankilaan ja keskitysleireille.
 Hengissä säilynyt tytär, **Corrie ten Boom**, tuli sodan jälkeen tunnetuksi kirjoistaan ja erityisesti *Kätköpaikka* (The Hiding place) -nimisestä elämäkerrallisestä elokuvasta.
 – Joel Niininen

”Usein on minulle sanottu, että teen pelastuksen tien liian helpoksi ja että on narrimaista sanoa ihmisten tulevan pelastetuksi yksinkertaisella uskolla Kristuksen sovintovereen. En tahdo vaatia ketään uskomaan sanojani, elleivät ne ole yhtäpitäviä Jumalan sanan kanssa, Parasta on siis avata Raamattu auki ja katsoa, mitä Jumalan sana tästä sanoo.”

– D. L. Moody

Sovituksen katkeamaton punainen lanka

Sovintoveri vanhassa liitossa

1 Moos. 3:21: ”Ja Herra Jumala teki Aadamille ja hänen vaimollensa puvut nahasta ja puki ne heidän yllensä.” Varmaankaan Jumala ei pukenut Adamia ja Eevaa eläinten nahkoihin vuodattamatta verta. --. Synti tuli peiteteksi, ennenkuin Adam ajettiin ulos paratiisista. Jumala osoitti hänelle ensin armon, sitten tuomion. --.

1 Moos. 4:3,4: ”Kain toi maan hedelmistä uhrilahjan Herralle, ja myös Aabel toi uhrilahjan laumansa esikoisista, niiden rasvoista. Ja Herra katsoi Aabelin ja hänen uhrilahjansa puoleen, mutta Kainin ja hänen uhrilahjansa puoleen Hän ei katsonut.” --. He olivat samojen vanhempien lapsia, kasvoivat samoissa oloissa, saman vaikutuksen alaisina. Mitään erilaisuutta toisiinsa verraten heissä ei huomata, ennenkuin he menevät uhraamaan. Aabel tuo esille verta, ja hyväksytään, Kain tulee omaa tietään, ja hylätään. --

Vielä tänä päivänäkin on monta kainilaista, jotka -- koettavat mennä tai vaaseen omaa tietään. Kainin tavoin he tuovat sellaista, joka heidän mielestään on hyvää ja arvokasta. Sen sijaan he eivät suvaitse oppia sovintoverestä. Maailmassa on aina -- ollut aabelilaisia ja kainilaisia. Edelliset kulkevat veren tietä, mutta kainilaiset tulevat omaa tietänsä. He ylenkatsovat ”verioopin”. --.

1 Moos. 8:20: ”Ja Nooa rakensi alttarin Herralle ja otti kaikkia puhtaita karjaeläimiä ja kaikkia puhtaita lintuja ja uhrasi polttouhriksi alttarille.” -- Ensimmäinen, mitä Nooa tekee, on veren asettaminen itsensä ja syntiensä väliin. -- Nooa käy tuota suurta veritietä ja eläimet pe-

*Dwight Lyman
Moody 1837-1899*

”Mr Protestant”

Noin viisi luokkaa koulua käyneestä, 4-vuotiaana isättömäksi jääneestä yhdeksän lapsen yksinhuoltajaäidin pojasta, jonka päämääränä oli koota 100 000 dollarin omaisuus kenkäkauppiaina, tuli 100 miljoonaa kuulijaa tavoittanut evankelista aikana, jolloin ei ollut radiota, televisiota, internettiä, nauhuria, cd:tä, dvd:tä... Makeisia ja poneja oli. Niillä Chicagon slummeissa asuvat, mm Skandinaviasta ja Saksasta tulleiden siirtolaisten lapset saatiin kadulta pyhäkouluun. Moody uskoi, että jos ihminen tuntee itsensä aidosti rakastetuksi, hänet on jo voitettu. Ekumenia oli hänelle käytännön yhteistyötä yli seurakuntarajojen opillisista eroavuuksista riippumatta. Kun Chicagon suurpalo 1871 vei Moodyn kirkon, kodin ja hänelle tärkein YMCA:n (amer. Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys) tilat, Moody ryhtyi vaeltavaksi matkasaarnaajaksi. Musiikkievankelista Ira Sankey työtoverinaan hänen vaikutuksensa ulottui Chicagoa ja koko Amerikkaa paljon laajemmalle. Suuria herätyksiä syntyi esim. Englannissa, josta hänen innoittamanaan lähti lähetyssaarnaajia Kiinaan ym. maailmaan.

”Paras koskaan tuntemani mies”, Moodyn poika sanoi isästään. Huumoria ja jekkuja riitti vieraillekin jakaa. – SM

lastuvat vedenpaisumukselta. --.

1 Moos. 22:13: ”Niin Aabraham nosti silmänsä ja huomasi takanansa oinaan, joka oli sarvistaan takertunut pensaik-

Rauhanehdoista päättää voittajavalta. Kristus voitti kuoleman. Vain hän voi neuvotella kuoleman kanssa ja vaatia: ”Anna tänne!” Kaikille muille kuolema voi sanoa vastaan ja pidättää tuomitun vallassaan. Mutta ”Mikään kadotustuomio ei siis kohtaa niitä, jotka ovat Kristuksessa Jeesuksessa” (Room. 8:1).

Akseli Gallen-Kallela: Kristuksen käsi, Rauhanpalmu. Lasi-maalaus (yksityiskohta), 1897.

koon. Ja Aabraham meni, otti oinaan ja uhraisi sen polttouhriksi poikansa sijasta.” --.

Poika on jo sidottu, kaikki on valmiina, ja isä vetää esille uhriveysensä.-- Nyt hän on valmis työntämään teurastusveitsen poikansa sydämeen. Mutta kuule, ääni taivaasta sanoo: ”Aabraham, Aabraham, älä satuta kättäsi poikaan.”

Kun käännyimme täältä Golgatalle, emme kuule mitään ääntä, joka käskisi säästämään Poikaa. Ei! Jumala antoi hänet kuolemaan, ”viattoman syyllisten edestä, vanhurskaan väärien edestä”.

2 Moos. 12. luku: -- ”kun minä näen veren, niin minä menen teidän ohitsenne, eikä rangaistus ole tuhoava teitä” Jumala ei sano: kun näen teidän hyvät työnne, tai miten olette huokailleet, rukoilleet ja itkeneet, mutta ”kun minä näen veren”.

Ei israelilaisten hyvät päätökset, kyöneleet, rukoukset, ei heidän työnsä eikä uskonsa auttaneet heitä Egyptin maasta. Sen teki veri. Mitä heidän tuli pelastukseksi tehdä? Heidän piti verellä sivellä oviensa pihtipielet ja päälliset. Kynnystä ei pitänyt verellä peittää. Jumala ei tahtonut, että veri tulisi jalkain alle poljetuksi. Mutta sitä maailma tänäkin päivänä tekee.

Ihmiset sanovat, ettei Kristuksen kuo-

lema ole minkään arvoinen, ainoastaan hänen elämänsä on otettava esimerkiksi. Mutta Jumala ei sanonut: Ottakaa valkea virheetön karitsa ja asettakaa se oven eteen. Ja kun minä näen karitsan, minä menen ohitse. -- . Veri oli se, joka varjeli kuolemalta israelilaisten Goosenissa.--. Kun kuoleman enkeli murhayönä kuki maan halki, surmattiin sekä hyvät että pahat. Hän meni jokaiseen huoneeseen, joka ei ollut verellä merkitty. Sensijaan, missä veri oli pihtipieleissä, sen huoneen ohi enkeli kulki, vaikka sisällä olivat olleet olleet pahantekijöitä. --.

2 Moos. 29:16: Teurasta sitten oinas ja ota sen veri ja vihmo alttarille ympäröitsä.” -- . Veri on ainoa tie, jonka kautta voidaan Jumalaa lähestyä.--.

2 Moos. 30:10: ”Syntiuhrin verellä hän toimittakoon kerran vuodessa sen sovituksen.” --. ”Synnin palkka on kuolema.” -- Mutta joku toinen voi -- lunastaa hänet. Joku, jolla ei itsellä olisi syntejä, jotka tuomitsisivat hänet kuolemaan. --. Hän [Kristus] kuoli, jotta me saisimme elää.

Sovintoveri uudessa liitossa

Kol. 1:20: ”Jumala on tehnyt rauhan Hänen ristinsä veren kautta.” --. Paikka, jossa rauha saavutetaan, on Golgata. Siellä

KUVA: SINIKKA MÄKIVIERIKKO

*Jumala ei sanonut: Ota-
kaa valkea virheetön ka-
ritsa ja asettakaa se oven
eteen. Ja kun minä näen
karitsan, minä menen
ohitse. Veri oli se, joka
varjeli kuolemalta.*

saadaan rauha entisyyteen nähden ja armo nykyisyyteen.--. Mutta vielä enemmän on meillä odotettavissa – kirkkaus. -- Jumalan lapsella on ja hänellä tulee olla rauha entisyyteen nähden, armo nykyisyydessä ja kirkkaus tulevaisuudessa.--.

Joh. 19:34: ”Yksi sotamiehistä puhkaisi keihäällään hänen kylkensä, ja heti vuoti siitä verta ja vettä.” -- Mikä helvetin teko olikaan se, kun sotamies survaisi keihään Jumalan Pojan rintaan! Mutta mikä olikaan seuraus? Veri peitti keihään.--. Suurin synti toi esiin suurimman rakkauden osoituksen. Suurin jumalattomuus paljasti suurimman armon.--.

Room. 5:9: ”Paljon enemmän me siis nyt, kun olemme vanhurskautetut Hänen veressään, pelastumme Hänen kauttaan.” Vanhurskautettuna oleminen sisältää paljon enemmän kuin että olen saanut anteeksiantamuksen.

Olettakaamme, että minua epäiltäisiin 18.000 markan varastamisesta ja että se tulisi lain edessä toteennäytetyksi, mutta tuomari armahtaisi ja antaisi vapauttavan tuomion. Lähtisin kyllä heti vankeudesta, mutta pää kumarassa. Minut oli todettu syylliseksi, ja siksi häpeäisin katsoa ihmisiä silmiin. Tässä on anteeksiantamus, mutta ei syyttömäksi julistamista.

Oletetaan sitävastoin, että olisin syytetty -- mutta oikeuden edessä osoittautuisi, että olen täysin syytön. --. Veri aikaansaa sen, että synti tulee peitettyksi ja poistetuksi, eikä mitään meitä syyttävää ole olemassa. --.

Ilm. 1:5: ”Hän joka meitä rakastaa ja on päästänyt meidät synneistämme verellensä.”

Mitä saarnaamme?

Muuan nuori mies tuli luokseni ja sanoi: ”Jos te olette oikeassa, niin minä olen väärässä ja päinvastoin taas: jos minä olen oikeassa, niin te olette väärässä.” Kun tiesin hänet saarnaajaksi sanoin hänelle:

”En ole kuullut teidän koskaan saarnaavan, mutta koska olette kuullut minun saarnojani, voitte sanoa, missä olemme eri mieltä.”

Hän sanoi: ”Te saarnaatte Kristuksen kuolemaa, mutta minä Hänen elämäänsä. Minä sanon ihmisille, että Kristuksen kuolemalla ei ole mitään yhteyttä heidän pelastuksensa kanssa. Te sanotte ihmisille, että Kristuksen kuolema ainoastaan voi pelastaa heidät, eikä Hänen elämäänsä. Minä en usko tästä sanaakaan.”

Kysyin häneltä:

”Mutta miten voitte selittää seuraavan Raamatun paikan: ’Joka itse kantoi

meidän syntimme ruumiissaan ristinpuuhun’?”

”En milloinkaan ole saarnannut siitä tekstistä.”

”No miten sitten teette seuraavan paikan kanssa: ’Ilman verenvuodatusta ei tapahdu anteeksiantamista’?”

”En ole milloinkaan siitä saarnannut.”

”Miten sitten suhtaudutte tähän: ’Tietäen, ettette ole millään katoavaisella, ette hopealla ettekä kullalla lunastetut turhasta, isiltä peritystä vaelluksestanne, vaan Kristuksen kalliilla verellä’?”

”Siitäkään en ole saarnannut.”

”No mitä sitten tästä sanotte: ’Hän on haavoitettu meidän rikkomustemme tähden, runneltu meidän pahain tekojemme tähden. Rangaistus oli Hänen päällensä, että meillä rauha olisi’?”

”Siitäkään en ole saarnannut.”

Kysyin häneltä:

”Mistä te sitten saarnaatte?”

Hetken mietittyään hän vastasi:

”Minä pidän siveysaarnoja.”

”Te ette siis puhu sovituksista?”

”En.”

”Minä en voisi niin tehdä, sillä silloin

olisin petokseen syyppää. Yhtä hyvin voin silloin jättää saarnatoimen puhumatta ollenkaan,” sanoin hänelle. Saarnata siveysaarnoja Kristuksesta puhumatta Hänen kuolemastaan!

Nuori mies tunnusti, että se hänestäkin on tuntunut joskus petokselta. --.

Jos sovitus poistetaan, niin kaikki on vain satua. Kristuksen ristinkuolema on pelastuksen perustus. --. Kun hän ristillä sanoi: ”Se on täytetty”, repesi temppelin esirippu kahtia. --. Nyt emme enää tarvitse esirukoilijoiksemme paavia, piispaa tai pappia. -- kaikki voimme nyt itse mennä sisälle kaikkein pyhimpään.--.

Älkäämme siis Kristusta maailmalta peittääkö, sillä ilman häntä se joutuu perikatoon. Saarnatkaamme Kristusta sekä hyvinä että pahoina päivinä.

– D.L. Moody

Lyhennelmä Moodyn saarnoista ”Veri Vanhassa ja Uudessa Testamentissa”. Lähde: *Armon sanomat*, (Hämeen kirjapaino, Tampere, 1947). Kustantaja: Veikko Itkonen. Katkoviivat osoittavat, mistä kohtaa tekstiä on jätetty pois. Aineiston lähetti YS:lle Hilpi Nilsson. Kiitos!

”Mutta henkeään ihminen ei voi lunastaa, ei hän voi käydä kauppaa Jumalan kanssa. Elämän lunnaat ovat liian kalliit, ne jäävät iäksi maksamatta.”

– Ps. 49:8, 9

*Moretto da Bescia:
Nuori mies, 1530/40.*

Tahdon m-u-i-s-t-a-a

*This train is bound for glory,
this train, tuut tuut.*

*This train is bound for glory,
this train, tuut tuut.*

*This train is bound for glory,
all who ride it must be holy.*

*This train is bound for glory,
this train, tuut tuut.*

Laulu raikaa tuntureilla. Tässä on hyvä tahti. Ja iloinen reipas sävel. Molempia tarvitaan, kun jokaisella askeleella viiltävä kipu iskee nilkkaan. Vaelluskengät, joita ei ehditty kävellä sisään...Tämä oli odotettavissa. Silti hymyilen, nauran, iloitsen ja kiitän Jumalaa toimivista jaloista, jotka ovat tuoneet minut näihin mahtaviin maisemiin tutkimaan pallomme pohjoisia erämaita.

Lähtekää mukaani johonkin yksinäiseen paikkaan, niin saatte vähän levähtää. -- Niin he lähtivät veneellä mennäkseen autiolle seudulle yksinäisyyteen. – Mark. 6:31, 32

Heinäkuun viimeinen viikko. Rinkka on pakattu huolella. Puntari **Nikkaluoktan** lähtopisteellä näyttää tasan 16 kg. Kolmasosa omasta painostani. Täydellistä. Ei muuta kuin polulle, mars!

Alussa olen hieman liiankin innokas. Etenen puolijuoksua. 22 tuntia junassa Tukholmasta tuntureille. Nyt saa vihdoin liikuttaa jalkoja. Ystäväni huomauttaa, että tällä vauhdilla väsähdän muutaman ensimmäisen kilometrin jälkeen. Luovutan hänelle johtopaikan ja sovitan askeleeni hänen tahtiinsa.

Ihan ta-jut-to-man kaunista. Pysähdyn kuvaamaan kymmenen metrin välein. Niillä metreillä jotka jäävät kuvien väliin, keskityn ottamaan mielikuvia. **Tahdon muistaa kaiken.**

Jokaisen vihreän sävyn. Kaikki 378 vivahdetta. Jyrkät ja korkeat vuoren rinnetet kummallakin puolella polkua. Sen suuren kivilohkareen, jonka olisimme muodon perusteella pystyneet sijoittamaan takaisin taivasta hipovaan kallioseinämään, ihan kuin tetristä pelaten.

Tahdon muistaa, kuinka pieni olin siellä kaiken äärettömyyden keskellä.

Hiljaisuuden matkamme korkeimman tunturin laella, kaiken sen ilmamassan. Kaksi suurisarvista poroa jotka jäivät lähelle polkua muun lauman siirtyessä turvallisen välimatkan päähän. Ohikulkumme ei olisi voinut vähempää vaikuttaa niiden aamupuuroon.

Tahdon muistaa, miten luksusta oli täyttää vesipullo tunturipuroista, joiden yli hyppelimme. Niin kirkasta, niin rai-kasta! Vesiputousten kauneuden. Jää-tiköltä virtaavan kosken pauhun ja sen mielettömän voiman, joka olisi tempais-sut tämän tytön mukaansa kuin oljenkor-ren. Kuinka kylmää, kuinka turkoosin sinistä! Ja miltä tuntuikaan nostaa rinka selästä, käydä vatsalleen nurmikolle ja upottaa kasvot virtaavaan jokeen!

Tahdon muistaa **Kaitumjauren** tun-turimökkien sydämellisen vastaanoton. Kuinka ihanaa oli vaelluksen puolessa välissä maata saunan lauteilla hikisen junamatkan ja nihkeiden telttäiden jäl-keen. Taivaallista.

Tahdon muistaa pumpulikukkien peh-meyden ja hupsut liiketoimintasuunitel-mat niiden hyödyntämisessä makuupus-

Tulkaa, nouskaamme Herran vuorelle! Hän opastaa meitä tiellään, ja me, me tah-domme kulkea hänen polkujaan, sillä Siionista tulee Herran sana. – Jes. 2:3

Pumpulikukka – olisiko tupasvilla? Se ainakin viihtyy tunturien rinnesoilla.

*Kuin lilja kukkikoon maa,
se riemuitkoon, huutakoon ääneen!
– Jes. 35:1, 2*

*Ja sinne syntyy tie, valtatie...
Siellä ei tyhmäkään eksy.
– Jes. 35:8*

sien täytteeksi. Ja sen riemun tunteen, kun pilvet väistyivät ja aurinko paistoi juuri lounashetkemme ajan hellien lämmöllään. Koskaan eivät riisi ja kookosmaidossa keitetyt juurekset ole maistuneet niin hyvältä.

Vaelluksemme päättyi **Vakkotava-reen**. Laskeuduimme alas kiemurtelevaa polkua. Käppyräiset koivut muuttuivat pikkuhiljaa korkeammiksi, vesiputous vasemmalla puolella suuremmaksi. Puoleessa välissä huudahdan ystävälleni: ”Käännyttään takaisin, jäädään tänne!”

Alhaalla pystytämme teltan viimeisen kerran ja lähdemme kipuamaan uudelleen ylös viereiselle vuorelle. Etupuoli on todella jyrkkä, mutta sivulta nousu onnistuu. Hyppelemme alas vierineiden kivilohkareiden päällä. Osa kivistä liikahtelee. Lohkareita on noin kymmenen metrin leveydeltä. Adrenaliini nousee kivivyöryn mahdollisuudesta.

Olemme kuin hämähäkkimiehet hyppien seinältä toiselle. Kaikki neljä raajaa käytössä. Tuntuu kuin olisin ilmaisessa huvipuistossa. Nautin täysin rinnoin. Viimeiset askeleet harpotaan sammaleisilla kivillä. Ylhäällä silmien eteen aukeaa vaelluksen ehdottomasti kaunein maise-

ma. Täydellinen päätös viikolle. Elämäni paras reissu.

Kuinka monta kertaa noiden päivien aikana nostinkaan katseeni ylös taivasta kohti kiittäen ja ylistäen Jumalaa kaikesta, mitä sain kokea ja nähdä! Ja tämän maailman ihmeet eivät ole mitään siihen verrattuna, mitä saamme nähdä taivaassa... Whiiiiiii!

Astun kotiovesta sisään 6.30 perjantainaamuna. Heitän rinkan nurkkaan ja pyörähdän suihkun kautta töihin. Illalla istun keittiönpöydän ääressä kirjat ja kartat auki seuraavaa vaellusta suunnitellen.

This train is bound for glory, this train....

Ai niin... Muistilistaan merkintä: ensi kerralla polunkävijöiden nuotiolauluvihkot mukaan. Aah, miten upeaa olisi katsella tähtitaivasta samoilta tuntureilta.

– Hanna Kotamäki

*Taputtakoot virrat käsiään,
yhtykööt vuoret niiden iloon
Herran edessä, sillä hän tulee
ja tuo maailmaan oikeuden.*

– Ps 98: 9, 9

Tulee vielä aika, jolloin Herran pyhäkön vuori seisoo lujana. Ylimpänä vuorista se kohoo, korkeimpana kukkuloista, ja kansat virtaavat sinne. – Jes. 2:2

Nouse ja syö

KUVA: SINIKKA MAKIVERIKKO

Kuusijalkainen ”tiskikone” työssään.

Sisälle eksyneen ampi-
saisen liikkeet alkoivat
hyytyä. Ote ikkunalasista
herposi. Se moksautti lat-
tialle, yritti mönkiä eteen-
päin, mutta ei päässyt.
Mitään vikaa siinä ei näky-
nyt. Jospa sillä oli nälkä?
Nostin tokkuraisen siivek-
kään paperiarkkien avulla
purkinkannelle, jossa oli
hillon jämiä. Imuroituaan
pisarat puhtaaksi se lensi
täynnä energiaa tiehensä.

Kuusijalkaista ”tiski-
konettakin” nääntyneem-
pänä profeetta Elia oli
tuupertunut kinsteripen-
saan alle. Hän oli paennut
”pelastaakseen henkensä”,
mutta turvaan päästyään
anoi: ”Herra! Ota minun
henkeni” (1 Kun. 19:3, 4).

Herra oli vastannut Eli-
an rukoukseen Karmelilla.
Hän oli pidättänyt sateen
ja taas antanut sataa, kun
Elia oli sitä pyytänyt. Mut-
ta nyt Herra ei ”totellut”.
Hän tiesi: ei Elia oikeas-
taan kuolla halunnut, hän
ei vain jaksanut elää.

Kun olosuhteet vaativat
sellaista, mitä ihmisellä ei
ole, ja sillä, mitä hänellä

on, ei ole kysyntää, kun se,
mihin on kaikkensa panos-
tanut, näyttää raukeavan
tyhjiin vailla pysyvää tu-
lostta, ja kun ainoa palaute
omienkin taholta on vain
torjunta ja kyseenalaista-
minen, kuka ei sanoisi: ”Jo
riittää!” (1 Kun. 19: 4).

Isebelin murha-aikeilta
suojeleminen olisi ollut
Jumalalle pikku juttu ver-
rattuna siihen haasteeseen,
mikä on loppuunpalaneen
ihmisen elvyttämises-
sä elämän puolelle. Kun
maallinen työnantaja olisi
jo kylmästi irstisanonut,
Herra lähti kuntouttamaan
tavoitteena työsuhteen jat-
kaminen.

Terapiaa vaiheittain

Ensiksi Taivaallinen Tera-
peutti huolehti potilaan
perustarpeista. ”Nouse
ja syö.” (Samaa metodia
käytti muuten kuningatar
Isebelkin depressiiviseen
mieheensä: ”Nouse ja syö,
niin tulet paremmalle tu-
lelle”, 1 Kun. 21:7). Elialle
ruoka oli asetettu ”pää-
puoleen”. Hänen tarvitsi
todennäköisesti vain ojen-
taa kätensä. Vastaukseen
ilman vastavaatimuksia.
Syotyään hän sai jatkaa
uniaan.

Kun enkeli toistami-
seen kehotti: ”Nouse ja
syö, muuten matka käy
sinulle liian raskaaksi” (1
Kun. 19:7), potilas nousi jo
omaehtoisesti jalkeille ja
oli aterian jälkeen valmis
lähtemään liikkeelle. Mut-
ta minne? Ei ainakaan ta-
kaisin samaan vanhaan...

Turha kierros?

Tarve ottaa etäisyyttä kaik-
keen sai Elian jatkamaan
pakoaan yhä kauemmaksi
myös konkreettisesti, aina
Horebin vuorelle, Siinain
eteläosaan. Kuuluiko tämä
retki Jumalan suunnitel-
miin? Päätellen siitä, että
Elia joutui palaamaan
”samaa tietä takaisin”
(1 Kun.19:15), se oli turha
kierros. Mutta silloinkin,
kun ihminen lähtee omil-
le teilleen, Jumala seuraa
mukana ihmisen ehdoilla,
kunnes tämä itse pysähtyy.
Vasta perillä, noin kuuden
viikon vaelluksen jälkeen,
Herra alkoi vaivihkaa ky-
sellä: ”Miksi olet täällä?”
(1 Kun. 19: 9, 13).

Elia selitti (1 Kun. 19: 10,
14) – ja Terapeutti kuun-
teli. Hän ei vähätellyt po-
tilaan subjektiivista ko-
kemusta. Masentunut sai
purkaa sisintään. Mutta
pelkkä asioiden ruotimi-
nen ja analysointi ei auta.
Tyhjä akku ei lataudu it-
sestään, vaikka sitä miten
pään kääntelisi, purkaisi ja
kokoaisi. On saatava *vir-
taa* jostain ulkopuolelta.

Elia oli nähnyt Jumalan
voiman julkisessa toimin-
nassaan, mutta nyt hän
tarvitsi latausta yksityis-
henkilönä, itsensä vuoksi,
ei välikappaleena toisten
hyväksi. Miksi juuri minä
olen täällä maailmassa?
Miksi minulle käy näin?
Mikä on kaiken tarkoitus?

Ratkaiseva annos

Kun joku kuiskaa, siitä tie-
tää, että viesti on tarkoitet-

tu vain sille, jolle kuiskataan. Kun ukkosenjylinän Jumala tuli ”hiljaisessa huminassa” (1 Kun. 19:12), kuiskausetäisyydelle, siitä tiesi, että hän halusi tavata *Elia*n – ei ’profeettaa’, ’Jumalan miestä’, ’uskonpuhdistajaa’.

Tämä oli ratkaiseva annos virtaa. Mikään välinearvo (edes Jumalan työssä) ei korvaa tarvetta tulla kohdatuksi yksilönä. Molemminpuolisuus ja kahdenkeskisyys on koko jumalasuhteen ydin: ”Rakastatko *sinä* minua?” Suhteemme Jumalaan ei saa riippua mistään, mitä toiset ovat/tekevät tai miten heille käy: ”Mitä se sinulle kuuluu? Seuraa *sinä* minua” (Joh. 21:15-17, 22). Tätä suoran linjan kohtaamista Jumala joutuu usein odottamaan, kunnes ihmisen muut pätemisroolit on loppuun käytetty.

Varmuus sydämessään, että Herra *sittenkin* oli ollut hänen kanssaan ja tulisi aina olemaan, ”Elia lähti matkaan” varustettuna ”kartalla”, minne mennä ja mitä tehdä (1 Kun. 19:19).

”Nouse ja syö.” Mitä *meidän* pitäisi syödä, ettei matka kävisi liian raskaaksi? ”Sydämemme tulee vahvistua *armosta*” (Hepr. 13:9).

Tarvitsemme myös matkavakuutuksen: ”Minä en sinua jätä, en koskaan sinua hylkää” (Hepr. 13:5). Näillä eväillä: Hyvää matkaa! – SM

P.S. Kuolemaa, jota Elia oli pelännyt ja toivonut, hän ei koskaan kokenut (2 Kun. 2:11). 800 vuotta myöhemmin eräällä toisella vuorella Elia itse oli Herransa rohkaisijan paikalla (Matt. 17:3,4).

KUVA: SINIKKAMAKKIVIERIKKO

Pohjolan supervilja tekee uutta tuloaan. Nyhtökaura, kaurasta, härkäpavusta ja herneestä koostuva proteiinivalmiste, sisältää proteiinia 27 - 31,4 g/100 g (vrt. naudan vähärasvainen jauheliha 18,8 g, broilerisuikele 21,3 g, maitorahka 9,8 g, raejuusto 16,4 g). Tuore liha ja kala säilyy jääkaapissa muutaman päivän, nyhtökaura 2-3 kk. Sopii vegaaneillekin.

Nyhtökaurasta ”Nokiaksi”

Suomi on Kanadan jälkeen maailman suurin kauran tuottaja. Laadultaan suomalainen kaura on (kuulemma) maailman parasta. Kuitenkin viljojen vuosikulutus henkilöä kohti on viimeisten 50 vuoden aikana laskenut Suomessa noin 80 %.

Suomen Kaurayhdistys törmäsi helsinkiläisissä yläasteen kouluissa nuoriin, jotka eivät edes tienneet, mitä eri viljalajeja oli olemassa. Kauran suhteen tunnettuus lisääntynee nyhtökauran ansiosta. Sen kehittäjä, elintarviketieteiden tohtori **Reetta Kivelä**, on tähdännyt siihen, että nyhtökaurasta tulisi raaka-aine, joka on kaikille arkipäivää, että se leviäisi kaikkialle maailmaan. Kotimainen kysyntä ylittää tarjonnan, mutta tuoteesta uumoillaan uutta ”Nokiaa” vientimarkkinoille. Luonnon varastoista on ennakkoluulottomalla tutkimisella luotu vanhasta kaurasta uutta, jolla voi olla globaali merkitys ympäristöä säästävänä vaihtoehtona lihalle.

Myös Jumalan Sanan äärettömällä viljavarastolla ennakkoluulototon tutkija löytää uutta tai unohnutta vanhaa. ”Lainopettaja, josta on tullut taivasten valtakunnan opetuslapsi, on kuin isäntä, joka runsaasta varastostaan ottaa esiin sekä uutta että vanhaa” (Matt. 13:52). Perusasiat on löydettävä yhä uudestaan. Sanoihan Jeesus olevansa elämän *leipä* – ei roppu. – SM

Lähteet: maatilapirkka.fi: ”Suomen Kaurayhdistys: kaura huudossa ulkomailla”; yle.fi 5.5.2016: ”Kaksi suomalaisnaista pyrkii mullistamaan syömistä – nyhtökauran halutaan syrjäyttävän lihan lautasilta ympäri maailmaa”; HS 30/4 2016: ”Reetta Kivelä kehitti miljoonarahoituksen keränneen nyhtökauran – onko tämä lihan korvike uusi jauheliha ja ilmaston pelastaja?”

”Oleppa niin hyvä”, kirjoitti Ananias 13-vuotiaalle tyttärelleen palvelusta pyytäessään. 100 vuotta sitten köyhälläkin oli varaa olla kohtelias.

Ananias Tuovinen

Siemenperunat ja niittien kohtalo

Käydessäni läpi vanhoja papereita löytyi kirje vuodelta 1919. Sen oli äitini isä, **Ananias Tuovinen**, kirjoittanut 13-vuotiaalle tyttärelleen **Impi Tuoviselle** (myöh. Mäkivierikko) Saloisten pitäjältä, joka nykyään kuuluu Raahan kaupunkiin. Kirjeen vastaanottoaikakunta ei ole selvillä, mutta jossakin Saloisten lähitienoilla Impi-tytär on ollut vieraisilla.

Ananias kirjoittaa mustekynällä ja selkeällä käsialalla. Tosin monet välimerkit puuttuvat (olen tässä joitain selkeyden vuoksi lisännyt):

”Saloinen 21. päivä Toukok. 1919

Hyvää päivää Impi Lapseni, terveisiä paljon. Minä olen terve, toivon, että sinäkin lapseni olet terve. -- Kuulehan Impi, pyytäppä talonväeltä eli Isännältä, että jos jää siemenpottuja, että antaisivat meille. Minä tulen siellä käymään aivan pian. Käyppä jonakin iltana niissä toisissa taloissa pyytämässä, että jos heille jää

potun siemeniä tähteesi, että pitäisivät meille. Oleppa niin hyvä. Meillä ei ole vielä yhtään potun siemeniä eikä niitä täältäpäin kuulosta saatavankaan. Minä aionkin panna kuraan isomman osan peltoa. Minulla on vähän kiire, en joua nyt paljon kirjoittamaan, vaan pianhan tulen käymään. Puhutaan siten lisää. Sano Elsallekki terveisiä, jos näjet. Sano myös paljon terveisiä talonväelle eli anna lukea tämä kirje.

Hyvästi nyt, voi hyvin. Toivoo Isäsi

A. Tuovinen, Saloinen”
Kylvöaika on käsillä, mutta siemenperunoita ei ole. Ilman niitä ei uudesta perunasadosta ole tietoa eikä siis ruokaa talveksi seitsenhenkiselle perheelle. Tilanne vaikuttaa kriittiseltä. 13-vuotias Impi-tyttö saattoi toimia pelastavana enkelinä.

Samalla löysin muistilappusen noin 70 vuotta kirjettä myöhemmältä ajalta. Siinä Ananias Tuovisen lapsenlapsenlapsi ei pohdi

siemenperunaongelmaa, vaan aivan muuta. Nitojan nittejä papereista irrotellessaan 5-vuotias kysyy:

– Minne nämä nitojan nitit laitetaan?

– Roskikseen, minä vastaan.

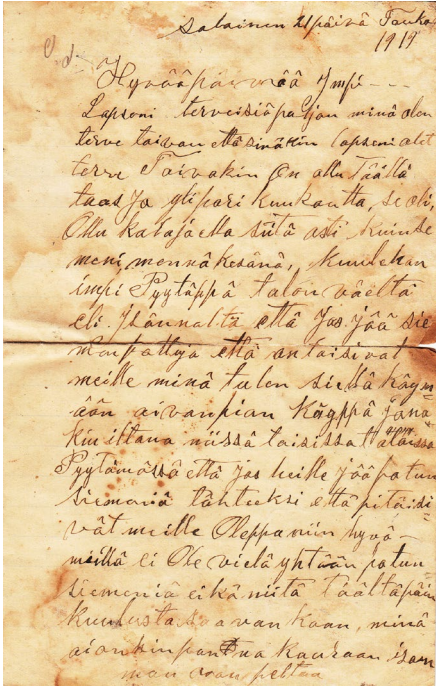
– Nämä menevät roskakoriin ja roskakorit menevät roskapusseihin ja roskapussit menevät roskasäiliöön ja roskasäiliöt menevät roska-autoihin ja roska-autot menevät kaatopaikalle. Kaatopaikat häviää, kun me ollaan taivaan kodissa!

Perjantaina 25.11.1988 Ananiaan tyttärenpojanpojalla oli selkeä näkemys asioiden kulusta. 22. joulukuuta 1988 isäni **Lauri Mäkivierikko** (Impin ent. puoliso) kuoli. Hänet haudattiin Fredriksbergissä 7.1.1989 Säfsnäsin kirkossa.

Hautustoimituksen aikana ei puhuttu mitään, mutta 5-vuotias ymmärsi, mitä tapahtui, miksi kirkossa oli kukitettu arkku. Hän piirsi mukanaan olleeseen paperiin kuvan, jossa ”farfaari” lepää arkun sisällä, ja kukkia on aseteltu sen päälle.

Ehkä hän ymmärsi myös sen, että nyt ”farfaari” nukkuu kuoleman unta, mutta Jeesus on luvannut herättää hänet ikuisen elämään. Silloin ei kukkia enää tarvita arkkujen koristeeksi, vaan ne voi antaa suoraan farfaarin käteen.

– Esko Mäkivierikko

Yllä: Ananiaan kirje tyttärelleen vuonna 1919.

Alla: Ananiaan tyttärenpojanpojan, Aramin, piirros hautajaisissa.

KUVA: ARAM MÄKIVIERIKKO, 5 v.

”Tämän katoavan on näet pukeuduttava katoamattomuuteen ja kuolevaisen kuolemattomuuteen” (1. Kor. 15: 37-44, 53). Milloin? ”Viimeisenä päivänä minä herätän hänet” (Joh. 6:40).

KUVA: SINIKKA MÄKIVIERIKKO

Muista tänään

Älä, ystäväni,
tuo kukkia haudalleni.
Ei tomuni tiedä niistä.
Anna ne käsiini tänään!
Olen yksin ja murheissani.
Anna kukkasat käsiini tänään.
Mieleni on niin raskas.

Älä, ystäväni,
pidä puheita haudallani.
Ei tomuni tiedä niistä.
Tule luokseni tänään
ja sano minulle ystävälliset sanasi.
Silloin olen lohdutettu.

Älä, ystäväni,
tuo ristiä haudalleni.
Tomuni on ristikistä vapaa.
Nosta risti selästäni hetkeksi,
että saisin huoahata,
että jaksaisin taas sitä raahata.

Älä, ystäväni,
vain muistoa, hautaani helli.
Olen tänään ovellasi.
Olen köyhänä, pyytävänä
portiesi edessä.
Pusertaisin köyhyyteni keskellä
muutamant antamasi kukat
rintaani vasten.
Sydämesi rakkaus lämmittäisi minua.

Mua tänään muista.
Ei tomuni kaipaa ystävää.
– Vieno Hamara (1911-1975)

Runon lähetti Yläsalille Hilpi Nilsson. Kiitos!

Watson pizzalaatikossa

Watson on IBM:n kehittämä tietokonesysteemi, joka on erikoistunut vastaamaan kysymyksiin. Riippuen siitä, mitä tietoa Watsonille syötetään ja miten se ohjelmoidaan, sen voi ”kouluttaa” päätöksenteon tueksi eri aloille. Watson ymmärtää tavallisella puhekielellä esitettyjä kysymyksiä, käy läpi suuren määrän (500 gigatavua eli noin miljoona kokonaista kirjaa sekunnissa) strukturoimatonta tietoa, antaa vastauksia, joista se pitää joitakin varmempana kuin toisia.

Watson tuli kuuluisaksi vuonna 2011 voitettuaan kaksi Amerikan suurmes-taria *Jeopardy*-visailussa. Watson käytti hyväkseen neljää **teratavua*** erityypp-

pistä tietoa, mm koko Wikipediaa (tietosanakirja internetissä). Kuuluisuus antoi Watsonille töitä. Sitä on käytetty puhekumppanina lasten leluissa, apuopettajana vastaamassa oppilaiden kysymyksiin, reseptien kehittämiseksi, taloudellisena neuvonantajana, tulevaisuudessa myös tarkempien sääennusteiden laatimisessa. Kaupalliseen käyttöön se otettiin ensimmäiseksi hoito-alalla auttamaan keuhkosyöpähoitojen valitsemisessa.

Watson ”opettelee” parhaillaan ruotsia voidakseen lukea ruotsalaisia potilastietoja. Ehkä jo vuoden sisällä sitä kokeillaan ruotsalaisissa sairaaloissa. Watson on myös saamassa ”näkökyvyn”, jotta voi tunnistaa ja analysoida esimerkiksi magneettikamerakuvia.

Vuoden 2011 Watson ei olisi joka kotiin mahtunut: siihen kytketyt 90 tietokonetta vei huoneen verran tilaa ja maksoi noin 30 miljoonaa dollaria. Yhden miljoonan dollarin *Jeopardy*-palkinto ei olisi pitkälle riittänyt. Vuonna 2014 Watson meni jo kolmea pizzalaatikkoa vastaavaan tilaan.

Ihminen ei millään voi omaksua kaikkea uutta tietoa, joten Watson kavereineen voi tässä olla suurena apuna. – *Aram Mäkipvierikko*

***) Yhdelle A4-arkille mahtuu 2000-3000 merkkiä eli 2-3 kilotavua.**

1000 kilotavua = 1 megatavua. Yhteen megatavuun mahtuu noin 400 sivun kirja.

1000 megatavua = 1 gigatavua. Jos luet 60 vuoden ajan joka päivä 100 sivua, olet käynyt läpi n. 5,5 gigatavua tietoa.

1000 gigatavua = 1 teratavua (*Taloussanomat* 2.6.1999).

Tera = 10¹² = biljoona

Virtuaalivammaisuutta IRL

Työt automatisoidaan, palvelut digitalisoidaan, kanssakäyminen virtualisoidaan, tiedonhankinta delegoidaan Watsonille (keinoäly), petikumppani korvataan yksilöllisimmätkin toiveet täyttävällä robotilla... Oikukasta evoluutiota: koneet inhimillistyvät, ihminen koneellistuu. Ihmisen kun pitäisi myös olla tuottava ja tehokas kuin kone sekä työssä että vapaa-ajalla.

Arvostellessaan **Charles Duhiggin** kirjaa *Smarter, faster, better – the secret of being productive in life and business* psykologi **Jonas Mosskin** kysyy, eikö olisi aika miettiä, *miksi*, eikä vain *mitä* ja *miten*. Miksi pitäisi kaikki tehdä yhä älyk-

kämmin, yhä nopeammin, yhä paremmin? Supertehokkuuteen pyrkiminen hinnalla millä hyvänsä voi ennen pitkää näivettää ajattelun ja tunteet. Ihmisestä tulee suoritusten summa, ”hyödylinen idiotti” vailla omaa arvostelukykä. Vähän niin kuin robotti?

– Robotit toimivat hyvin ennalta määrätyissä tilanteissa ja erittäin säännöllisissä ympäristöissä, mutta niiltä puuttuu tilannetaju ja riittävät viestintätaidot, valistaa Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen (Etna) tutkimuspäällikkö **Antti Kauhanen**. – On hankala luoda robotteja, jotka osaisivat tunnistaa erilaisia tilanteita, toimia tilanteen vaatimalla tavalla

ja liikkua muuttuvassa ympäristössä.

Hän arvelee, että 20 vuoden sisällä automaatio vie 7 % nykyisistä työpaikoista, mutta tilalle tulee uusia ammatteja, vaikkapa esimerkiksi *tekoäly-vuorovaikutuksen valmentaja, jätedatan käsittelijä, datapanttivanki-tilanteiden ratkaisija, palvelurobotin apulainen* (sic!). Ei siis huolta massatyöttömyydestä robotitumisen vuoksi?

Huolta sen sijaan aiheuttaa lasten tietokonepeliriippuvuus. Pelaaminen ehkä kehittää simultaanikykyä (monen asian yhtäaikaista hallintaa) ja vahvistaa loogista ajattelua ja päätöksentekoa ohjaavia aivoalueita. Mutta mihin hintaan?

Sitä **Andreas Sabelhier-**

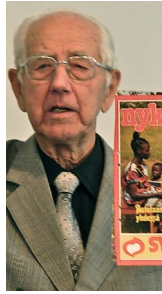
Syksyn vierailijoita 2016

17/9 *Timo Vilgats*, 29/10 *Orvo Miettinen*, 26/11 *Sirpa & Juha Nurminen*, mukana mahdollisesti Toivonlinnan kuorolaisia, 3/12 *Armo Kuoppakangas*.

Paikka: Olof Palmes gata 25, 1. krs, Tukholma.
Tiedustelut: siht. *Tuulikki Hagström* **08-500 81 907**
Seuraa ilmoituksia: *Ruotsinsuomalainen*-lehti, s. 3
Kotisivu: www.ylasali.se

Vierailijoiden puheet kuunneltavissa kotisivulla, saatavana myös cd-tallenteina, puh. **08-500 81 907**

Mihin aivojen palkitsemismekanismi ehdollistuu, miten ihminen lohduttautuu, mistä nauttii, vaikuttaa menestykseen vähintään yhtä paljon kuin ponnistelu. Ilo teki Paul Sundqvistista Hjälpaktion-superkerääjän. Moni loistoura katkeaa tuhoisaan palkitsemismalliin. Myös uskossa voi ehdollistua nauttimaan kuvitelmistä. Jotkut suorastaan ”rakastavat valhetta” (1lm. 22:15), ovat ”valheen orjia” (1lm. 21:8), hylkävivät rakkauden totuuteen, joka voisi pelastaa (2 Tess. 2:10).

KUVA: ARI LÄTTINEN

takin kysyy ja luettelee pitkäaikaisen virtuaalimaailmassa oleilun seurauksia, jotka eivät ole virtuaalisia (kuvitteellisia, internetin keinomaailmassa), vaan IRL (in real life, todellisessa elämässä) diagnosoituja: osteoporoosi (luukato), kilpikonnaniska, unihäiriöt, loppuunpalaminen, digitaalinen dementia (kognitiivisten kykyjen heikentyminen, muistivaikeudet, keskittymiskyvyn puute, emotionaalinen välinpitämättömyys), aivojen empatiakeskuksen kehittyttömyys.

Psykologit kautta maailman kohtaavat yhä enemmän asiakkaita, joilla ei ole mitään oikeita muistoja lapsuudestaan, ainoastaan virtuaalimuistoja. Voisi puhua minäkadosta. Oman identiteitin puutteessa luodaan virtuaaliprofiileja, jotka netissä seurustelevat toisten, yhtä lailla keksittyjen, profiilien kanssa. Joskus profiilit ihastuvat toisiinsa niin, että niiden tekijät päättävät tavata oikeasti. Jatko riippuu siitä, miten hyvin aidot ja tekominät vastaavat toisiaan.

Keinomaailman koukuttaa sen välitön palkitsevuus (mielihyvän voimakkuus ja nopeus suhteessa vaivannäköön). Tosi elämässä mielihyvän ja ihmissuhteiden eteen joutuu ponnistelemaan, tinkimään mukavuuksistaan, odottamaan, ennen kuin tulos on nautittavissa. Peliriippuvuudessa aivojen palkitsemismekanismi ”ylioppi” kytkemään mielihyvän juuri pelaamiseen.

Mihin palkitsevuus hengellisessä elämässämme on kytkeytynyt? Yksi huhkii meriittimaratonilla, toinen harjoittaa mentaalista bodausta luonteen kehittämiseksi, kolmas delegoi uskon ”ammattilaisille” (kirkolle, papeille, huippuhurskaille), neljäs ankkuroi traditioon säikkyen pienintäkin muutosta tai kyseenalaistamista, viides etsii

YLÄSALI on Tukholman suomalaisen adventtiseurakunnan yhteyslehti, johon kuka tahansa voi lähettää kirjoituksia. Kunkin jutun sisällöstä vastaa kirjoittaja. Toimituksella on oikeus muokata tekstiä.

SRK:N VASTAAVA: **0176-124 05**
Eeva-Liisa Vihermä
SIHTEERI: **08-500 81 907**
Tuulikki Hagström

KORJAUS: YS 2016/2 s. 6:
Ossi Frondeliuksen oikea puhelinnumero: 0123-516 663

VÄLIAIKATIEDOTUS:
Lupaamamme *Eila Jutila-Janssonin* haastattelu ei ehtinyt tähän lehteen. Toivomme, että seuraavaan onnistuu. – *Toimitus*

TIMO VILGATSIN 17/9
puheet: www.ylasali.se
cd-tilaus: **08-500 81 907**

ekstaasia/mystiikkaa, kuudes rakentaa oman jumalaprofilinsa, seitsemäs ei edes muista kuuluvansa Jumalan perheeseen.

Kuinka kauan Jeesus joutuu odottamaan, että saisi näyttää, millainen hän on IRL – tosi elämässä? ”Minä tahdon, että ne, jotka olet minulle antanut, olisivat kanssani siellä, missä minä olen. Siellä he näkevät minun kirkkauteni” (Joh. 17:24).

Kun ruutumme ilmes-tyy viesti ”Game over!” (peli on päättynyt), seuraavalle tasolle selviää vain *Jumala-ole-minulle-syntiselle-armollinen* -profiililla. Tunnistaako hän meidät siitä? ”En tunne teitä” (Matt. 7:23; Matt. 25:12; Luuk. 13:27) on tosi traaginen replikki.

– SM

Lähteet: *Italehti* 8.9.2016; *Aamulehti* 13.9.2016; *Kauppalehti* 4/9 2016; *DN* 14.9. ja 22.9.2016; *Nya Dagbladet* 5/1 2016; *newsvoice.se* 3/3 2015; *helahalsingland.se* 5/2 2014; *chef.se* 17/12 2013

Uskotko todella?

HORISONTTI

Kirjoitan tätä nuhaisena. Kurkkukin on kipeä, olo kurja. Onneksi tänään on lääkäriaika. Käynnin tarkoitus on tosin toinen kuin näiden yllättäen iskeneiden vilustumisoireiden häätäminen. Tuskinpa lääkäri kykenee selättämään vilustumista tai flunssaa ihan noin vain, kertaheitolla. Lievitystä ehkä saan, mutta tauti kaikkoaisi kyllä muutenkin aikanaan. Pikaparanemiseen en oikein jaksa uskoa, taaskaan.

Onko vika minun heikossa uskossani? Ellen kykene uskomaan nuhan paranemiseen, voinko uskoa niihin ihmeisiin, joita Jeesus lupasi 12 apostolin tekevän: ”Parantakaa sairaita, herättäkää kuolleita, puhdistakaa spitaalisia, ajakaa ulos riivaajia. Lahjaksi olette saaneet, lahjaksi antakaa” (Matt. 10:8).

Millaisella tohtorinlaukulla Jeesus apostolit varusti ja mitä laukku mahtoi sisältää? Jeesus ohjeistaa, ettei apostolien tule ottaa mukaansa minkäänlaista laukkua, ei edes kahvipaitaa, ei kenkiäkään. Apostolitohtorin on täytynyt muistuttaa köyhääkin köyhempää kerjäläistä, jolla ei saanut olla edes sauvaa.

Toteutuiko lupaus kuolleiden herättämisestä näiden 12 apostolin toiminnassa? Pietarin kerrotaan herättäneen Joppessa henkiin Tabitanimisen naisen. Läheskään kaikkea ei meille Raamatussa kuitenkaan raportoida. Voisikohan henkiinherättämisiä toteutua täällä, tänään? Miksei voisi, Jeesushan niin lupasi.

Mutta eipä mennä asioiden edelle. Kunhan nyt saisi lievitystä tähän kirjelevään nuhaan. Vasta tässä vaiheessa muistuu mieleen, että loppujen lopuksi jokainen paraneminen, lääkärin avulla tai ilman, on iso ihme, Luojan lahja. Olemme saaneet sen lahjaksi, ja lahjaksi voimme sen myös antaa. ”Näin minä uskon, totisesti uskon.”

– Ari Laitinen

KUVA: ARI LAITINEN